

Handreiking: tips bij het gesprek in de gemeente

Dagje-uit wordt drama. Mensen die de massa mijden. Angst voor de ander. Alleen al in het nieuws worden we dagelijks geconfronteerd met ervaringen en gevoelens die leven in de hoofden en harten van mensen om ons heen. Beatrice de Graaf benoemt ze in haar boek en probeert er mee verder te komen in een verlangen naar veiligheid. Een goede aanleiding om ook binnen de gemeente vragen rond veiligheid met elkaar te bespreken, angsten te benoemen maar zeker ook hoop te delen. Bij een gesprek over dit thema is het goed om dat duidelijk te benoemen: het een én het ander komt aan de orde.

- Drie basisregels voor een goed gesprek:
 1. Een goede dialoog helpt om tot een beter zelfverstaan te komen: wat denk ik zelf eigenlijk? Wat zijn mijn vooroordelen naar de ander? Wat is voor mij de kern en hoe geef ik daar woorden aan? Het aandurven gaan van een dialoog helpt dus om te groeien in het verhelderen van de eigen standpunten die ertoe doen en in het stellen van de juiste vragen.
 2. Dialoog betekent openheid en houdt in dat de gesprekspartners bereid moeten zijn om te durven veranderen.
 3. Dialoog kan alleen op basis van respect plaatsvinden. De gesprekspartners gunnen elkaar de tijd, de ruimte en het vertrouwen om elkaar te leren kennen.

- Vaak heeft het gesprek over angst en veiligheid het karakter van kretologie; over en weer worden statements geslingerd, vaak vanuit de stevigheid van het eigen gelijk. De Graaf laat ons zien dat veiligheid een gevoel is dat niet altijd in de pas loopt met de feiten. Je waant je gezond terwijl je met een tijdbom in je lijf rondloopt. Je bent bang voor een onbekende terwijl die een vriend voor het leven blijkt te zijn.

- De kunst van het gesprek is om vrije ruimte te bieden aan diverse gevoelens van de groep. Dit kan bijvoorbeeld door in de groep ervaringen te collecteren en die met post-its op een groot bord te plaatsen (veilig - - - onveilig). Daar kan onderling mee geschoven worden. Voordeel is dat er niet direct een sfeer van reactie op een eerste stelling komt en dat er ruimte komt voor een variatie van ervaringen.

- Het kan een mooi ritueel zijn om de post-its vervolgens in een mandje te doen en bij de (paas)kaars te zetten. Met een kort gebed ('als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft') kan dan de overgang naar het spreken over de hoop gemaakt worden.

- Het gesprek over dit thema is er niet alleen op wederzijdse momenten, maar ook in de publieke ruimte van de eredienst. In onder andere de verkondiging en de voorbede worden zaken met

een bepaalde klank verwoord. Het is goed om dat te beluisteren met het oor van iemand die er andere opvattingen op na houdt.

- Binnen de gemeente zijn er verschillende geluiden te horen, maar er is een stem die alles draagt: de Bijbel als bron maar ook als slijpsteen en correctie van onze gedachten.
- Eén avond over dit thema is niet genoeg, het is belangrijk om ook andere ontmoetingsmogelijkheden aan te bieden, zoals een gebedsavond, een Bijbelstudiebijeenkomst of een sociaal project in de buurt (donkere hoekjes aanpakken; zwerfvuil opruimen; eenzaamheid doorbreken, buurtmaaltijd).